

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felca

ABONAMENTUL
Pentru particulari pe an 1000 lei.

Nr. 1445, 1945.

ANDREI

din mila lui Dumnezeu dreptcredinciosul Episcop al Aradului, Ienopolei
și Hălmeagului.

*Iubitul Cler și Popor din această de Dumnezeu păzită Eparhie, har și milă dela
Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Iisus Hristos.*

„Dumnezeu, care a înviat pe Domnul Iisus
Hristos, și pe noi ne va învia, prin puterea Sa“.
(I. Cor. 6, 14).

Hristos a înviat!

Iubiții mei fii sufletești,

Credința în învierea morților este o învățătură de căpetenie a religiei creștine. Ea strălucește, ca o făclie, deasupra mormintelor și ne luminează calea nădejzii către viața cea veșnică. De aceea Mărturisirea noastră de credință se încheie cu cuvintele: „Aștept învierea morților și viața veacului ce va să fie“.

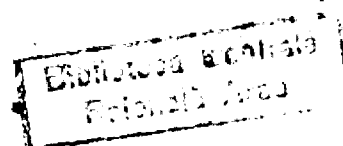
Sfânta Scriptură ne spune că „Dumnezeu moarte n'a făcut, nici se bucură de pieirea celor vii“ — fiindcă El „a zidit pe om spre nescricăciune, și după chipul ființei Sale l-a făcut pe el, dar prin pisma diavolului *moartea* a intrat în lume“ (Întel. lui Solomon 1, 13; 2, 23-24) ca „*plată a păcatului*“ (Rom. 6, 23). În rugăciunea de deslegare, pe care preotul o citește asupra celui mort, se spune că Dumnezeu, la moartea omului, taie legătura dintre trup și suflet, pentruca „să nu fie fără de sfârșit răutatea“.

Moartea însă nu va stăpâni pururea. Acum proorocul Isaia a prezis că „moartea va fi înghițită de biruință, când Dumnezeu va șterge iarăș lacrima dela toată fața“ (Isaia 25, 8). Această biruință asupra morții a săvârșit-o Mântuitorul Iisus Hristos prin Învierea Sa, și ea va fi deplină la învierea cea de obște, când se va sfârși, deodată cu păcatul, și stăpânia morții.

Până la învierea cea de obște, Dumnezeu ne pune mereu în față adevărul învierii prin multe *chipuri și asemănări* din natură. Așa: soarele apune zilnic și iarăș răsare; lumina zilei se cufundă seara în mormântul nopții și se arată iarăș în dimineața următoare; primăvara deșteaptă la o nouă viață pământul amorțit de gerul iernii, și îmbracă în podoabă nouă copacii despoiați toamna de frunziș; iar sămânța aruncată în pământ putrezește și încolțește iarăș. Pe lângă aceste semne văzute, a căror putere de convingere slăbește tocmai prin deasa noastră întâlnire cu ele, creștinul are îndeosebi *trei mărturii* puternice pentru credința în învierea morților. Acestea sunt:

1. *Cuvintele Domnului nostru Iisus Hristos,*
2. *Trupul cel înviat al Mântuitorului,*
3. *Sfântul Duh, care sălășluește în noi.*

Sprijinindu-ne pe aceste mărturii, taina învierii o putem înțelege cu ochii sufletești ai credinței, pentrucă: „Credința este adevărarea celor nădăjduite, dovada lucrurilor celor nevăzute“ (Evrei 11, 1).

I.

Iubiții mei fii sufletești,

Mântuitorul nostru a rostit *două feluri* de cuvinte către cei *morți*, pentru că, — după cum omul este alcătuit din suflet și trup, — fiecare parte din om își are moartea sa. Sufletul este viața trupului, și Dumnezeu viața sufletului. *Trupul moare* când pierde sufletul, iar *sufletul moare* când pierde pe Dumnezeu. Pe noi, de obicei, ne îngrozește numai moartea trupului, însă mult mai înfricoșătoare este moartea sufletului despărțit de Dumnezeu.

După cum omul moare întâi cu sufletul — când, prin păcat, se desparte de Dumnezeu, — și numai după aceea moare și cu trupul, tot așa și învierea sufletului la credința în Dumnezeu și la unirea cu El prin iubire, trebuie să premerge învierii trupului. De aceea cuvintele Mântuitorului se adresează întâi către cei *morți cu sufletul*, zicându-le: „Cine ascultă cuvântul Meu și crede în Cel ce M'a trimis pe Mine, are viață veșnică și la judecată nu vine, ci s'a mutat din moarte la viață. Amin, amin, grăesc vouă că vine ceasul și *acum* este când morții vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu, și cari vor fi auzit, vor fi vii“, — iar altădată adaugă: „Eu sunt învierea și viața, cel ce crede în Mine va fi viu, chiar dacă va muri“ (Ioan 5, 24-25; și 11, 25).

Lucrarea de *înviere a sufletelor* la credință și la iubire față de Dumnezeu, o săvârșește Iisus Hristos acum prin Biserica Sa, care, — prin propovăduirea Evangheliei și prin Sfintele Taine, — ne altoește, ca pe niște mlădițe, în tulpina lui Hristos. Cine își leagă viața de Iisus Hristos, acela primește în sămbure *viața cea veșnică*, pentru că: „Viața veșnică aceasta este ca să Te cunoască pe Tine, singurul, adevăratul Dumnezeu, și pe Iisus Hristos, pe care L-ai trimis“ (Ioan 17, 3). Cine s'a făcut una cu Hristos încă în această viață, acela nu va mai fi despărțit de El nici la judecata cea de apoi, ci partea lui de moștenire va fi alături de El.

Când toate cele rânduite de Dumnezeu pentru acest veac de acum vor fi împlinite, mai la urmă va răsună cuvântul Mântuitorului către cei *morți cari zac*, — *ca niște semințe — în morminte*. Toate felurile de semințe răsar din pământ, mai curând sau mai târziu, numai trupurile omenesti așteaptă acolo vremea cea rânduită de Dumnezeu. Odată va răsună însă porunca și către cei morți. Despre aceasta spune Mântuitorul că „vine ceasul când toți cei din morminte vor auzi glasul Lui, și vor eși — cei ce au făcut cele bune, spre învierea vieții, iar cei ce au făcut cele rele spre învierea (luarea) osândeii“ (Ioan 5, 28-29). Cine se poate îndoi că, dacă toate felurile de semințe încolțesc, răsar și aduc roadă la timpul lor, tocmai sămânța cea mai nobilă, trupul omenesc sălășluit în mormânt, să nu asculte glasul Domnului la vremea cea rânduită de El? Nu poate fi nici o îndoială că toate cele poruncite de Dumnezeu se vor întâmpla aieva. De aceea a spus Mântuitorul că „cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece“ (Matei 24, 35).

II.

Mântuitorul nu numai că ne-a făgăduit *învierea trupurilor*, ci, prin învierea Sa din morți, s'a făcut începutul celor înviați (I Cor. 15, 20). Pentru că să nu ne tulbure prea mult gândul morții și să nu socotim trupul pierdut pentru totdeauna, Sfânta Scriptură numește pe cei morți cu trupul „*adormiți*“ cari odinioară se vor deștepta iarăși.

Învierea Mântuitorului este o *chezășie* nesdruncinată și pentru învierea noastră. „De vreme ce Hristos se propovăduiește că a înviat din morți, cum zic unii printre voi că nu este o înviere a morților? Dacă nu este o înviere a morților, nici Hristos n'a înviat“ — zice Sf. apostol Pavel (I. Cor. 15, 12—13), iar dacă credem că Iisus a murit și a înviat, totașa (credem) că Dumnezeu pe cei adormiți întru Iisus aduce-i-va împreună cu El“ (I. Tesal. 4, 14).

Învierea Mântuitorului cu trupul, este și o *pildă* pentru învierea noastră. Trupul nostru de acum, — numit în Sf. Scriptură „trupul păcatului“ — este stricacios. Ca atare el putrezește în groapă, desfăcându-se în elementele pământești din care este alcătuit. Va învia însă ca trup *nestricacios*. Când moare este urit la înfățișare („întru necinste“), va învia însă întru *mărire*. Ca trup mort este fără de vlagă, însă va învia *plin de putere*. Acum are o înfățișare trupească, după înviere va avea o înfățișare *sufletească* (I. Cor. 15, 42—44). De aceea spune Sf. Ap. Pavel că „Domnul Iisus Hristos va schimba la înfățișare trupul smereniei noastre, întru asemănarea trupului mărirei Sale“ (Filip. 3, 20).

Este de lipsă ca să desbrăcăm acest „trup al păcatului“ deoarece „carnea și sângele nu pot să moștenească împărăția lui Dumnezeu, nici stricăciunea nu moștenește nestricăciunea“. De aceea „trebuie ca acest trup stricăcios să se îmbrace întru *nestricăciune* și acest trup muritor să se îmbrace întru *nemurire*“ (I. Cor. 15, 50, 53). Sf. Ap. Pavel era atât de convins despre învierea trupurilor, încât spune: „Noi știm că dacă pământeasca noastră locuință, în cortul acesta, se va desface: avem în ceruri clădire dela Dumnezeu, casă veșnică, nefăcută de mână. De aceea suspinăm, în acest trup voind să ne îmbrăcăm cu locuința noastră cea din cer“. Tot el mai spune că „atâta vreme cât sălășluim în trup, suntem departe de Domnul, și suntem bucuroși mai bine să nu locuim în trup, ci să ne sălășluim la Domnul (II. Cor. 5, 1—2; 5, 6—8).

Pentru a pregăti în noi *trupul învierii* și a ne ajuta să îmbrăcăm în nestricăciune acest „trup al păcatului“, Mântuitorul ne dă în această viață, ca hrană cerească, Sfânta Cuminecătură, spunând că „cela ce mănâncă Trupul Meu și bea sângele Meu: are viață veșnică și Eu îl voiu învia în ziua cea de apoi“ (Ioan 6, 54). Ca să nu socotim că prin moarte pierdem pentru totdeauna trupul, Sf. Ioan Gură de Aur ne spune următoarele: „Casa noastră de acum (trupul) se învechește și se strică. Este de lipsă ca Dumnezeu s'o repare. În vreme ce El ne strică această casă, spre a o zidi din nou, noi trebuie să eșim din ea. Ce am face oare în ea în mijlocul dărămașurilor și al prafului? Dumnezeu ne îmbie spre locuința palatului Său ceresc, unde să așteptăm în liniște până ce El va repara vechea noastră casă“.

III.

Dumnezeu începe în noi lucrarea învierii încă în timpul acestei vieți, înconjurată de moarte și de stricăciune. În botez El ne dă *un* suflet, ca *arvună* a învierii, pe *Sfântul Duh* (II. Cor. 5, 5). Același Duh Sfânt, care cercetează adâncurile lui Dumnezeu, este vărsat și în inimile noastre. El ne învață că suntem ai lui Hristos și „vine în ajutor slăbiciunii noastre, căci să ne rugăm cum trebuie, nu știm“ (Rom. 8, 26—27).

Din suflet, lucrarea Duhului Sfânt, trece și asupra trupului: *Mâna* dă milostenie, *gura* mărturisește păcatele, *limba* preamărește pe Dumnezeu, *ochii* varsă lacrimi de pocăință, iar *limba* arde de zelul pentru Dumnezeu. În felul acesta trupul creștinului se face un „*templu al lui Dumnezeu*“, din pricina Sfântului Duh, care sălășluiește în noi“ (I. Cor. 3, 16). Harul Duhului Sfânt ne sfințește și trupul, făcându-l „jertfă vie, sfântă, Domnului bine plăcută“ (Rom. 12, 1).

Dacă Dumnezeu se face astfel stăpân și peste trupul nostru, atunci nici moartea, nici o altă putere nu-l mai poate răpi din mâna Lui (Ioan 10, 29). În orice lature a lumii moartea ne-ar arunca trupul, în oricâte părți ar fi desfăcut și oriunde l-ar ascunde piericiunea, el va fi pretutindenea în mâna lui Dumnezeu. La glasul chemării Lui trupurile moarte vor fi înapoiate întregi ori și unde s'ar găsi. De aceea spune cu atâta tărie Sf. Ap. Pavel: „Dacă Duhul celui ce a înviat pe Iisus din morți locuiește întru voi, El, cel ce a înviat pe Iisus din morți, vii va face și trupurile voastre muritoare, din pricina Duhului Său, care sălășluiește întru voi“ (Rom. 8, 17).

Odinioară Dumnezeu a șters păcatul de pe fața pământului prin potop. Acum îl desființează, în suflete, cu *puterea Duhului Sfânt*. În această mare luptă împotriva păcatului, este cuprinsă acum Biserica lui Iisus Hristos. *Viața de veci*, care a încolțit prin venirea în lume a Fiului lui Dumnezeu, va ajunge la desăvârșire când se va arăta acel „cer nou și pământ nou, în care stăpânește dreptatea“ (II. Petru 3, 13) — după care suspinăm. Atunci „va fi nimic și cel din urmă vrăjmaș care este moartea“ (I. Cor. 15, 26).

Iubii mei fii sufletești,

„De ce se socotește de voi de necrezut că Dumnezeu înviază pe cei morți?“ (Fapte Ap. 26, 8) — întreba odinioară Sf. Ap. Pavel pe cei necredincioși. Poate pentru că învierea morților întârzie și până la împlinirea ei trebuie să ne mulțumim cu *făgăduința* lui Dumnezeu? Este aceasta o pricină de îndoială? Nu avem oare, ca o mărturie nesdruncinată înaintea noastră învierea Mântuitorului? Oare Cel *Atotputernic*, care a creat odată pe om din țărână, să nu mai fie în stare a chema din nou la viață trupul prefăcut în pulbere?

Oare cei morți nu mai sunt sub stăpânirea lui Dumnezeu? Oare nu ne spun nimic cuvintele Apostolului ce zice: „Fie că trăim, fie că murim, suntem ai Domnului. Căci pentru aceasta a murit și a înviat Hristos ca să aibă stăpânire și peste cei morți și peste vii (Rom. 14, 8-9).

Oare moartea noastră schimbă ceva din *veșnicia* lui Dumnezeu? Oare n'a spus Insuși Mântuitorul că „Dumnezeu nu este Dumnezeu al morților, ci al viilor, căci în fața Lui *toți sunt vii*“ (Luca 20, 38). Dacă pentru noi muritorii, moartea poate părea un sfârșit, o nimicire, în fața lui Dumnezeu celui veșnic, moartea noastră este nu ai un somn, o clipă de odihnă, în așteptarea învierii de apoi.

Învierea Mântuitorului dă la o parte vălul ce acopere viitorul nostru. Din ea cunoaștem că dacă „viața aceasta este abur, ce se arată o clipită și după aceea pierе“ (Iacov 4, 14), — după ea urmează viața cea nesfârșită. „Nu avem aci cetate stătătoare, ci o căutăm pe cea ce va să fie“ (Evrei 13, 14). Părăsim cele trecătoare pentru a dobândi cele veșnice. Mântuitorul ne-a deschis calea și ne-a pregătit loc alături de El. Să ne ridicăm deci ochii spre patria de sus și să nu ne lipim de cele trecătoare, ci să ne ostenim spre a dobândi fericirea și viața cea veșnică. Acestea sunt adevărurile luminoase ce răsar din Mormântul Domnului, și ele sunt în stare să mângâie inima noastră în fața tuturor suferințelor și greutăților acestei vieți trecătoare.

„Învierea lui Hristos văzând să ne închinăm Sfântului Domnului Iisus, Unuia Celui fără de păcat. Crucii Tale ne închinăm Hristoase și Sfântă Învierea Ta o laudăm și o mărim!“

Binecuvântarea Domnului peste voi cu darul și cu iubirea Lui de oameni. Amin.

Dat în Reședința Noastră episcopală din Arad, la Praznicul Învierii Domnului din anul 1945.

Al vostru iubitor Părinte sufletesc:

† ANDREI

Episcop

SFINTELE PAȘTI

A treia zi după consumarea sângeroasei drame de pe muntele Golgota, Duminică în zorii zilei, când pioasele mironosițe se grăbiau cu zor, ca să toarne mirese pe trupul lui Hristos, pământul s'a cutremurat în puternice convulziuni și flacări puternice de lumină scăpărau în toate părțile orizontului.

Ingerul cu înfățișare de fulger și în veștimate ca zăpada, a coborât din curțile cerurilor, a răsturnat piatra de pe mormântul rămas gol, și a întâmpinat pe femeile pline de spaimă, cu vestea triumfală că, Hristos a înviat.

Hristos a înviat prin nemărginita sa putere dumnezeiască. Sufletul Său s'a unit cu trupul și astfel, fără cea mai mică clătinare a pietrei ce închidea mormântul, a înviat, lăsând pecetea nestrucată. Trupul Mântuitorului transfigurat, a înfrânt legile alcătuirii materiale. El a lăsat giulgiurile în mormânt, ca semn al morții și al învierii sale. Pogorârea ingerului, cutremurul și răsturnarea pietrei aveau ca scop s'arate lumii evenimentul învierii lui Hristos. Iar crucea pe care a sângerat și suferit Hristos, ne dovedește că la isbândă și triumf s'ajunge prin suferință.

Praznicul învierii lui Hristos provoacă în

viața noastră sistematică erupțiuni sufletești, prin care punându-ne în contact cu Divinitatea, sondăm noi energii, urmate de profunde reculegeri spirituale.

Purtăm în suflete flacări din Cer și suntem aici pe pământ călătorii Divinității, în văile relativului. Cele de jos ne pot atrage și ne pot ferma, dar nu ne pot îndestula. Știm și simțim acest fapt și totuși conduita noastră este de-o ciudată inconsecvență. Ridicăm ochii spre Cer, dar inimile ne rămân în pulberea pământului. Sărbătoarea sfintelor Paști este steaua polară, care ne ridică spre culmile eternității, preschimbând nestatornicia noastră, cu focul idealului creștin și uman și îndemnându-ne să punem armonie între timp și vecinicie.

Paștile deschid orizonturi noi pentru conștiința omenească și pentru viața socială. Dela mormântul învierii lui Hristos a plecat în lume un stâlp de foc, care călăuzește individul și colectivitatea pe drumul principiilor evanghelice, cari ne-au dat cea mai ireductibilă convingere că, dreptatea spulberă neadevărul. De pe Golgota radiază iubirea și dragostea, cari nobilitează, desăvârșește și armonizează: cul-

tura, civilizația și moravurile vieții cu credința creștină.

Năzuințele tuturor popoarelor din lume sunt îndreptate spre ideea învierii și a renașterii. Ori o renaștere, sau o înviere, fie politică, socială, culturală sau economică, trebuie să se sprijine pe o înviere spirituală, care la rândul ei nu se poate concepe fără credința profundă în învierea lui Hristos.

Omul renăscut, omul nou cu ființă spiritualizată în văpaia credinței, este omul pe care îl așteptăm și pe care ni-l închipuim că bate la poarta vieții noi ce s'arată la orizont. Este sufletul plămădit în fermentul de pe frontul de război, cetățeanul devotat, care nu va rămâne pasiv la greutățile prin cari trece țara, neamul și semenii săi.

Hristos a înviat! Să înviem și noi din mormântul năcazurilor. Voi părinți îndurerăți, istoriți de munca zilei, cari v'ați pierdut sprijinul bătrânețelor, voi văduve de război, rămase cu pruncii mici și necrescuți, cari noapte de noapte udați căpătâiul vostru cu lacrimile durerii, nu vă pierdeți nădejdea. Răsturnați piatra durerii de pe sufletul și inima voastră și lăsați să străbată acolo lumina învierii, care tămăduiește toate ranle. Alergați la izvorul vieții, la dulcea noastră mamă, care este biserica noastră, unde Hristos Domnul v'așteaptă cu brațele deschise, grăbindu-vă: „Veniți la mine toți cei întristați și năcăjiți”. La Mântuitorul veți primi credință și puteri proaspete, ca să puteți lupta cu greutățile vieții. Să ne scaldăm sufletele în binefacerile învierii lui Hristos, căci nu există moment sau crâmpie din nașterea, viața, moartea și învierea Lui, care să nu ne înalțe sufletele pe aripile credinței că vom trece peste toate dificultățile vieții. Tot ce i s'a întâmplat lui Hristos într'o oarecare măsură, poate să i se întâmple oricărui creștin. Praznicile Lui sunt și ale noastre, căci Hristos este al nostru și noi suntem al Lui.

Privind praznicul sfintelor Paști, prin fiacără acestei lumini, vedem cum învie: timpul, evenimentele și lupta vieții, predominante de apoteoza învierii lui Hristos, care ne strigă de pe muntele Golgota: ridicați frunțile, avem certitudinea că va învia și neamul românescă, ridicându-se alături de cele mai civilizate popoare pe culmile progresului.

Hristos a înviat!

Protopop S. STANA

Cetiți cu drag și răspândiți în cât mai multe familii „CALEA MANTUIRII”, cuvântul adevărului creștin.

Invierea Mântuitorului

În sfintele evanghelii găsim trei lucruri esențiale privitor la Iisus Hristos: nașterea, persoana și învierea. Toate trei sunt strâns legate între ele și se completează în mod armonios una pe alta.

Mântuitorul Iisus Hristos fiind Fiul lui Dumnezeu, s'a născut din Sfânta Fecioară Maria, El n'a putut rămâne în mormânt, a călcat legăturile morții înviind. Această minune a fost anunțată cu mult înainte de profeți.

„Începătorul vieții” cum îl numește sf. Petru, n'a putut sta mult timp în mormânt ca și ceilalți oameni: „Ați omorât pe începătorul vieții, pe care însă Dumnezeu l-a înviat din morți și noi îi suntem martori” (Fapte, III, 15.)

La baza vieții creștine și întreaga operă a Mântuitorului Iisus Hristos, minunea e esențială.

Invierea lui Hristos e dogma fundamentală a religiei creștine, „minunea învierii este piatra de temelie a apologeticii, desăvârșirea activității mântuitoare a Domnului”. Aceasta a demonstrat-o sf. apostol Pavel cu toată vigoarea și dialectica sa: „Și dacă Hristos n'a înviat, deșartă este atunci predica noastră, deșartă este atunci și credința voastră” (I Corinteni, XV, 14).

Invierea Mântuitorului e un fapt istoric, iar mormântul lui Iosif din Arimatia, nu-i mormântul unui om, ci a unei religii, care-i legată de numele lui Iisus Hristos.

Sărbătoarea cea mai mare a bisericii ortodoxe este Invierea luminoasă a lui Hristos. Ea este încoronarea activității pământești a Mântuitorului. Dintre toți apostolii lui Iisus, nimeni n'a înțeles mai bine și mai profund dogma învierii ca și sf. apostol Pavel care în epistolele sale, ne înfățișează atât latura teoretică, cât și pe cea practică, ajungând la concluzia firească că Iisus a fost Fiul lui Dumnezeu, întemeietorul creștinismului.

Dacă credem în „înviere”, atunci credem în dumnezeirea lui Iisus, în mântuirea de păcatul strămoșesc și în învierea noastră.

Invierea lui Hristos mai înseamnă, învierea cosmică, iluminarea creațiunii înainte de toate.

Religia creștină nu-i numai religia crucificării, a suferinței, — ci și a învierii, iar în liturgia ortodoxă presimțirea învierii e generală,

„Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le”.

Aceasta e concepția întregii Biserici-ortodoxe — **Solia Celui Inviat!**

„Întregul an liturgic este străbătut de această bucurie pricinuită de Hristos cel înviat, de împărăția sa care ne străluminează, de biruința pe care El a dobândit-o”.

„Ziua învierii la Ierusalim“ a fost un eveniment ceresc, cel mai demn și plin de dragoste părintească. „V'am dat, întâi de toate, să știți cece am primit și eu că Hristos a murit pentru păcatele noastre, potrivit scripturilor; Și că s'a îngropat și a înviat a treia zi, potrivit scripturi lor; și s'a arătat lui Chefa, apoi celor doisprezece“ (I Corinteni, XV, 3-5).

Invlerea Mântuitorului să sălășluiască în sufletele noastre: pacea și iubirea. Pacea în lume și iubirea între oameni.

„Mântuește-ne pe noi Fiul lui Dumnezeu, celce ai înviat din morți, pe cece cântăm Tie aliluia“ (Antifonul II).

Prof. C. Rudneanu

Data și tâlcul Paștilor

Paștile nu au o dată fixă calendaristică, cum se află la alte prasnice împărătești, ale Preacuratei și ale Sfinților. Ele se pot potrivi pe sfârșitul lunii Martie, întreaga lună Aprilie și începutul lunii Mai, așa cum este cazul de data aceasta. Prăznuirea lor depinde de luna plină ce urmează echinocțiului primăverii. Ziua neschimbată a serbării Paștilor însă este Dumineca, ziua Învierii.

Din cele mai vechi timpuri bunii noștri creștini trăgeau anumite învățături pentru viitorul apropiat din potrivirea calendaristică a Paștilor, tocmai prin faptul că an de an își schimbă luna și numărul zilei din lună, nu însă și numirea zilei săptămânale. Avea un anumit tâlc creștinesc, cu repercusiuni profetice, felul cum se potriveau Paștile într'un an având în vedere celelalte prasnice: ale Născătoarei și ale Sfinților.

În acest an spre pildă Bunavestire s'a potrivit a fi prăsnuită deodată cu Dumineca ortodoxiei, totăia Duminecă din Post. Aceasta este un indiciu spre a căuta tâlcul Paștilor, ce au să urmeze, ele fiind sortite a aduce în lume o veste bună, îmbucurătoare pentru întreaga suflare omenască.

Ce veste mai bună poate fi azi pentru lume, decât Pacea, dreaptă și stătătoare?!

Paștile noastre ne aduc această Pace binecuvântată!

Un alt tâlc creștinesc în legătură cu data Paștilor din acest an este iar faptul cum au fost încadrate aceste Paști între două sărbători ale sfinților și alte două mari prasnice ale popoarelor. Într'o armonie simetrică sfintele Paști formează în acest an un centru de sfințire și altul de întărire a dragostei dintre neamuri. Ele leagă prasnicele sfinților mari ca mucenicul Gheorghe

(23 Aprilie) și împărații Constantin și Elena (21 Mai) ambele puse în anul curent pe zi de Luni ca să întărească învățătura Duminecii din ajunul lor. Și ce este și mai mult grăitor, că Evanghelia Duminecii precedente se armonizează organic cu caracterul sărbătorii ce-i urmează. Astfel sf. Gheorghe se atașează învățăturii despre entuziasmul tinerese al apostolilor Iacob și Ioan, fiii lui Zevedei, cari nu voiau să se deslipească de Domnul în nici într'o împrejurare, iar sfânta Elena se încadrează integral învățăturii despre femeia creștină scoasă din Evanghelia Duminecii Mironosițelor pe care o urmează.

Lumina Învierii deslipită din prasnica Paștelor putea fi oare pusă în sfeșnice mai potrivite decât în acest admirabil cadru de sărbători ale sfinților martiri și biruitori pentru credință de o parte și organizatorii de state creștinești și de suflete jertfitoare de maice pe de altă parte?!

Dar să vedem și tâlcul creștinesc al Paștilor față de zilele mari ale popoarelor.

Sfintele Paști cad tocmai la mijloc între cele două mari sărbători: 1 Mai, zi a libertății și muncii omenesti și 10 Mai, zi a independenței și jertfei românești.

Nici această preabinecuvântată potrivire de dată nu este o simplă coincidență, ori „voia întâmplării“ sau „jocul hazardului“ cum le place la unii indiferenți și fără credință să se exprime, trecând neobservat peste atari semne ale Proniei cerești.

Bunul Dumnezeu a pus în acest an al Păcii mult dorite sfintele Paști cu lumina, căldura și binecuvântarea lor, între cele două sărbători pe care oamenii le-au creat ca zile în care să-și amintească de biruințele lor în această lume. Providența a intercalat între aceste prasnice omenesti marea zi a Învierii ca să ne aducem aminte că numai cu ajutorul ceresc s'au putut realiza Mariile biruinți ale popoarelor în câștigarea de libertate prin muncă și dobândire de independență prin jertfă.

Culoarea roșie din 1 Mai, ca semn al libertății se face înainte mergătoare galbenului ce aureolează mormântul din care înviază cel care este Lumina tuturor. Că este înainte mergătoare tocmai în acest an, ne indică și ziua de Marți, închinată înainte mergătorului, zi pe care s'a orânduit a se potrivi de data aceasta ziua sfântă a Muncii.

10 Mai se prăznuiește în Joia săptămânii luminate. Joi, zi de înălțare, care ne poartă privirea spre albastrul cerului, locul sfânt de odihnă a Eroilor înălțați în slavă prin jertfa lor deplină.

Aurul luminii din sfintele Paști leagă roșul

zilei muncii cu albastrul zilei jertfei ca să ne dea tricolorul sfințit într'o Tară binecuvântată, scaldată în razele calde ale Păcii, în care nu mai tro-nează ura de rasă și clase sociale, ci popoarele viețuesc într'o creștinească veselie, așa cum ne sună în urechi glasul blând al Paștilor: Ziua In-vierii, să ne bucurăm popoarelor, Paștile Domnu-lui, Paștile sfinte, în care toate trebuie să le ier-tăm, pentru Inviere!!

—ct.—

„Ca toți să fie una...”

Mrs. Gordon, o americană bogată și fără moș-tenitori, scăpă ca prin minune dintr'un naufragiu pe ocean. Din tot echipajul vaporului a scăpat numai ea și o fetiță. În clipele de primejdie grozavă pe care le-a trăit, i s'a șoptit parcă de un glas tainic, că dacă va scăpa, ca și recunoștință față de Dumnezeu, să facă o faptă de un deosebit folos creștinesc.

Deoarece în timpul când se scufunda vaporul a văzut scene de crunt egoism, căutând fiecare naufra-giat să-și salveze viața pe spatele altuia, deoarece a constatat că ceea ce a făcut să peară atâtea vieți a fost lipsa de altruism, reavoința și neunirea, a făgă-duit nu să fondeze un spital, nici să zidească mă-năstire, ci să se facă propovăduitoarea unirii și a bu-neînțelegerii.

Își vându averea, își recrută câteva ajutoare și se hotărî să înceapă cu apostolatul chiar din orașul în care, deși a învățat Domnul Hristos o singură lege, avea atâtea temple și atâtea credinți! Chiar din Ie-rusalim, cetatea în care și pentru care s'a vărsat a-tăta sânge!

Nu cumva gândul acesta bun era umbrît și de puțină ambiție deșartă? Nu nizuia oare la prea mult atunci când dorea să-l vadă Ierusalimul cerbicos, stînd blînd și smerit ca un miel la picioarele ei? Ie-rusalimul pe care l-a certat până și Hristos!

Preotul și parohienii de care se deslipea o sfă-tultră să-și pună viața și averea în slujba parohiei ori a fărîi. Dar nu uru. Dorea mai mult. Plecă.

Încă în noaptea sosirii în Ierusalim, poate din cauza oboselii, poate din cauza nesomnului, i se păru că liniștea nopții e străbătută de șoapte și glasuri. Ascultă. Desigur așa se aude în fiecare noapte aici la locul sfânt. Dela un timp însă, parcă distinse un glas aspru și răgușit:

— „Nimeni nu-i ca mine în putere, în cinste și sfințenie!”

Nu se stinseră bine vorbele, când femeia purtată de Duhul sfânt auzi o izbitură de clopot, puternică și tăloasă, ca un răspuns hotărît și demn.

Glasul misterios însă nu se lăsă intimidat de izbitura de clopot și continuă:

— „N'am umplut eu pămîntul cu teama de

Dumnezeu? N'am stăvilit mersul zdruncinat al ome-nirii, punându-o pe jăgașul cel bun?”

Mrs. Gordon ascultă din ce în ce mai mirată. Nu-și dădea seama dacă e vis ori realitate. Glasul venia din partea de Est a Ierusalimului, unde odi-ntoară se 'nălțase templul lui Solomon, iar azi se afla moscheia lui Omar. I se păru la început că e glasul credincioșilor în rugăciune. Dar era însuși glasul mos-cheii care se lauda și se preamărea zicînd:

— „Aci unde sunt, la începutul lumii nu era decât un șir de munți prăpăstioși. Apa a sfărîmat cea mai mare parte din ei, nelăsînd decât colina pe care sunt zidită eu și Ierusalimul. Era pustie și se numia Moria. Într'o zi o descoperiră niște păstori, cărora le păru curtos că era înconjurată de văi și munți ca și când ar fi ascuns o comoară de mare preț. O cercetară și găsiră în mijlocul ei o lespede de piatră în formă de masă cu un picior. Păstorii cunoscători ai sfintei tradiții săltară de bucurie. Știură că e piatra dela începutul lumii. Piatra pe care a stat însuși Dumnezeu de a întins câmpiile în cele patru părți, de pe care a clădit munții și vărsă mările. Piatra la care se grăbiră să urce toți muritorii ca s'o facă altar și să aducă jertfă lui Dumnezeu. Da, chiar aci unde sunt eu. Așa că fui cel dintâi jertfelnic. În-a-ntea mea ingenuncheară mai dintâi oamenii! Cum să nu fii mîndră de-o așa cinstitre veche?”

Femeia evlavioasă ghici că aceea care grăește așa, e „piatra sfântă”, lespedeu pe care e clădită moscheia lui Omar.

Isprăvind glasul răgușit cu preamărirea, din nou se auzi glasul puternic de clopot. Americana îl do-vedi și pe acesta. Nu putea fi decât al bisericii zidită pe mormîntul Domnului.

— „Al uitat „se apără clopotul” că în mijlocul aceluiași podiș pe care te afiai, se mai găsea o col-lină mai mică, acoperită cu o pădurice de măslini. Desigur uii și aceea, că într'o zi veni pe Moria, Sem fiul lui Noe, aducînd cu sine craniul strămoșului Adam. Il moștenise din străbuni și voia să-l îngroape undeva. Și, știi bine, fiindcă Sem avea darul prooro-cirii, nu l-a îngropat sub „lespedea sfântă”, ci aici pe colina mai neînsemnată a olivilor. De-atunci mă numesc Măgura Căpățânii”.

Glasul templului lui Omar nu se lăsă biruit. Aminti de jertfa adusă pe piatra lui de către Avraam. Clopotul răspunse că pe locul unde e zidită Biserica Mormîntului a găsit Avraam berbecule pentru jertfă. Moscheia se laudă cu cetatea pe care a zidit-o cel dintâi rege-arhiereu: Melhisedec. Clopotul pomeni despre potrivirea minunată, că adecă, cel dintâi preot, Melhisedec, fu îngropat nu acolo pe Moria, ci acolo, de unde suna el, pe Golgota, la un loc cu capul lui Adam, cel dintâi păcătos.

Moscheia se mai laudă cu cetatea și vremea lui David, dar mai ales cu aceea a lui Solomon:

— „Nu știi cum eram pe vremea lui Solomon? Ca un rai. Cu elestaie răcoritoare, cu crini și trandafiri. Pe când tu, un loc pustiu, neîngrădit de cei bogați și nesădit cu vie de cei săraci“.

— „Dar tu nu ți-ai aduci aminte că pe vremea lui Solomon se întâmplă ceva ce avea să aducă mare faimă Golgotei?“ Întrebă biserica. „Venise la Solomon înțeleapta regină din Saba, pe care regele o desfătă arătându-i bogățiile și palatele. Printre alte minunății, îi arată într'un perete o grindă groasă și cioplită dintr'un lemn cu trei tulpini crescute peste olaltă. Regina se cutremură. Ca o înțeleaptă ce era, cunoștea legenda lemnului. O spuse și lui Solomon: Ingerul care a alungat pe Adam și Eva din rai, a lăsat într'o bună zi pe Set, fiul lui Adam, să intre în rai ca să vadă pomul cunoștinței binelui și a răului. La plecare, ingerul îi dăde trei semințe din pomul vieții. Set le semănă pe mormântul lui Adam în Liban și răsăriră din ele trei cedri cari își încolăciră tulpinile în așa fel încât arătau ca și unul singur. „De aci“, lămurî mai departe regina „fi l-au adus stolerii lui Hiram, fără să cunoști proorocirea care e legată de ei. Să știi dar, că pe lemnul acesta are să moară un om și când va muri, se va dărâma Ierusalimul și se va risipi tot Israelul“. Și ca să zădărnicească proorocirea aceasta, îl sfătuipe pe Solomon să scoată grinda și s'o distrugă. Solomon a aruncat-o în lacul Betezda. Ți-ai aduci aminte apoi, continuă glasul clopotului, de vremea robiei, când templul unde stai fu distrus și poporul dus în prinsoare? Unde era atunci slava ta. O piatră sfântă?“

— Le știi pe toate“ răspunse moscheia, „dar nici tu nu poți tăgădui măreția mea pe vremea lui Irod“.

— „Da, mi-amintesc cum Irod curățind lacul Betezda și găsind grinda lui Solomon neputrezită, a aruncat-o pe țărnire. Știi tu, cum mai târziu călăii lui Pilat făcură din ea o cruce, pe care o deteră unui osândit s'o ducă pe Golgota ca să-l răstignească. Era la un Paști, când s'au adus atâtea jertfe și s'a vârsat atâtea sânge de animale, încât preoții își ridicau anteriele ca să nu le mânjească. Nu poți tăgădui nici aceea, că în clipa când a murit pe cruce răstignitul de pe Golgota, s'a întunecat cerul, s'a cutremurat pământul și fi s'a despiciat catapeteazma în două. Semn că toată strălucirea, sfințenia și puterea de pe Moria, treceau pe Golgota. Tot atunci, printr'o crăpătură căscată la picioarele crucii, s'a prelinș sângele Răstignitului până jos la craniul lui Adam și la mormântul lui Melhisedec, înștiințând pe întâiul păcătos și pe cel dintâi arhieru, că s'a săvârșit împăcarea omului cu Dumnezeu“.

Moscheia era să mai răspundă ceva cu mână. Dar femeia venită în Ierusalim să propovăduiască îngăduința între oameni, fără să știe nici acuma dacă e vis, realitate sau arătare, nu mai putu îndura. Cu ochii scăldați, în lacrimile dezamăgirii, strânse pe-

rina în jurul urechilor ca să nu mai audă nimic și se vătă:

— „Doamne, pentru ce m'ai trimis să vestesc lucruri care nici aici nu se cunosc?“

Apoi și mai plină de amărăciune, uitând că glasul ei nu e în stare să biruie și să se ridice peste cele două glasuri puternice, se ridică într'un cot și începu să strige tare către fereastra deschisă!

„Vai vouă sanctuare vestite! Vă certați și vă războiți, iar prin cearta voastră se mută apa la moara urii, a nemulțumirii și a persecuției; deși cea mai nouă dorință a lui Dumnezeu dată prin mine, e să fim una.“

Glasurile pieriră. Nu-și putu da seama de ce au încetat. Prin cuvintele ei? Să fi avut glasul ei atâta putere? Aceasta să fi fost întâia ei predică și atât de izbutită?

Își aruncă ochii peste crucile cupolelor și peste semilunile moschelelor. Erau poleite cu aurul razelor soarelui ce răsărea.

Înțelese. Se făcea ziua. Toate glasurile nopții trebuiau să tacă... Da, așa tac cobirile de cucușe la răsărirea soarelui, așa pier strigoii la ivirea zorilor zilei.

Ultimul cuvânt a fost al bisericii de pe Golgota. Și al soarelui.

Venia soarele. Era ziua. Trebuia să înceteze orice învinuire. Și ale ei.

Poate că n'a pornit bine. Poate că trebuia să înceapă în casa și în ulcioara în care s'a născut, așa cum o rugaseră preotul și cei de-acasă.

După L. de Pr. GH. PERVA

Ziua Biruinței

Hristos a înviat! Acest strigăt de bucurie se repetă triumfător an de an, începând cu primele zile ale creștinismului. În felul acesta de aproape două-mii de ani continuăm să ne împărtășim unul altuia bucuria Invierii Domnului nostru Iisus Hristos.

Bucuria biruinței Lui asupra morții este așa de mare, așa de dulce inimilor noastre, încât creștinătatea întreagă, în decursul existenței sale de milenii, nu se satură, nu se răcește, nu se îndepărtează de ea, ci în aceasta zi o trăește din plin mărturisindu-o chiar și celui necredincios: Cu adevărat Hristos a înviat!

Parecă nimeni dintre noi astăzi nu poate să rămână fără de această bucurie. Bogatul și săracul, dreptul ca și păcătosul nu pot să nu strige, să nu mărturisească: Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le.

Și totuși ochilor mei sufletești, în tumultul bucuriei comune, li se conturează durerea și amără-

ciunea inimei de mamă, de soție, de orfană, cernită de tragedia timpurilor prin care trece, omenirea. Aceste ființe îndurerate pot să-ți spună că ele nu pot să se bucure, pentru că sufletul și inima lor e pustiiată de suferințe, ochii lor sunt plini de lacrimi de durere și de speranțe spulberate. Cum și unde putem să găsim bucurie, când fiecare particică din ființa noastră e plină de suferințe și de amărăciune? Răspunsul poate fi numai unul singur. La Hristos.

El este cauza bucuriei de azi, El este gazda sărbătoarei și a ospățului. Deci la El să alergăm cu durerile noastre, cu rugăciunile noastre pentru bucurie. Să ne rugăm Lui, spunând: Doamne, sunt nenorocit, nu pot să mă bucur de nimic în lumea această, nici chiar în Ziua Inviării Tale, înveselește-mi inima mea; și fără îndoială ființa ta va auzi vocea Lui dumnezească: „*Intră în bucuria Domnului tău*”.

Deci cu curaj, pentru că Mântuitorul știe că fără ajutorul Lui noi n'am putut să ne eliberăm de puterea lumii acesteia cu tot cortelul ei de ispite. El a venit în lume ca să biruiască păcatul și moartea și să ne elibereze de teroarea ei. Adânci sunt durerile noastre aici pe pământ, puternice sunt patimile noastre, tari sunt ispitele lumii acesteia, captivante sunt plăcerile trupului, dar puterea mântuitoare a lui Hristos este de nenumărate ori mai vie de cât toate ispitele. Curățenia Lui te spală într-o clipă de toată întinăriunea, te poate face sfânt deși ești rece ca ghița pentru cele sfinte: El poate să transforme inima ta de piatră, indiferentă la toate cele bune și plină de necuviință, în inimă plină de bunătate și sfințenie. În Hristos cel înviat stă puterea noastră de mântuire și de bucurie, și noi oare putem să rămânem nepăsători și să nu o cerem?

Astfel Invierea lui Hristos este și biruința noastră asupra morții, este semnul că noi nu vom muri în păcate cu moarte vecinică, ci bucurându-ne vom trăi. Cu credință, dragoste și bucurie să mărturisim că Iisus Hristos este biruitorul morții și în El vom trăi pururea.

Pr. A. Cuznețov

O cugetare pe zi

DURATA

Adevărurile oratorului sunt fulgere de o clipă.
Adevărurile ziaristului sunt flori de o zi.
Adevărurile scriitorului sunt încrustări de un veac. Și totuși adevărurile grăite de Iisus Hristos au străbătut douăzeci de veacuri și vor mai străbate o eternitate.

Oamenii consideră aurul ca vindecătorul tuturor ranelor, alinătorul tuturor durerilor. Și totuși durerile par a fi mai crâncene pe muntele în al cărui pântec aurul rânjește diabolic.

T. ALBANI.

Invierea păcii

O lume întreagă, sgduită de grozăviile războiului așteaptă azi să se îplinească marea dorință: *pacea*. O lume sătulă de vărsare de sânge, zdrobită de durerile mari a sutelor de mii și milioanele de nefericiți de pe urma războiului, se pregătește pentru marea sărbătoare a păcii.

Tot astăzi lumea ortodoxă se pregătește pentru sărbătoarea sărbătorilor: *Invierea Mântuitorului*. Nu întâmplarea face, ca omenirea să se pregătească și să aștepte aceste mari evenimente odată, ci acum se îplinește un adevăr, așa după cum ortodoxismul l-a propovăduit întotdeauna, că numai iubirea și Mântuitorul aduc în lume pacea și liniștea.

Invie Iisus Hristos și aduce în lume speranța invierii păcii, așa cum s'a scris de Apostolul Pavel: „*făcând pace prin sângele crucii Lui, prin El, fie cu cele de pe pământ, fie cu cele din ceruri*” (Colos. 1, 20).

Nimeni mai mult decât Biserica nu a propovăduit în lume pacea. Intotdeauna chemarea Bisericii a fost ca oamenii să trăiască în pace și bună înțelegere. În Sfânta Scriptură și mai ales în Noul Testament, cuvântul *pace* este întâlnit foarte adesea, ca un îndemn spre iubire între oameni, ca un sfat pentru dreptate și ca o poruncă cerească. Creștinul știe că nimic din ceace este pământesc și trecător nu poate să-l apropie de împărăția lui Dumnezeu decât „*dreptatea și pacea*”.

Acestea două sunt marile imperative ale creștinismului. Să fii drept, adică să fii condus în toate faptele tale de Adevăr și de Dreptate și să iubești pacea.

Când spune cineva *pace*, înțelege în primul rând dragoste unul față de altul, așa după cum se spune în Noul Testament: „*să urmăm cele ale păcii și cele spre zidirea unuia către altul*” (Rom. 14, 19).

A trăi în pace înseamnă a te gândi numai la cele sufletești, *pentru că gândul trupului este moarte, iar gândul duhului viață și pace*.” (Rom. 8, 6), Cine se gândeste și așează deasupra celor sufletești, pe cele pământești nu poate niciodată să trăiască în pace.

Pacea este un bun al tuturor, pentru că Mântuitorul lumii a venit să aducă pace „*celor de departe și celor de aproape*”, (Efes. 2, 17). Nimeni nu are dreptul asupra păcii semenului său. Dimpotrivă fiecare este chemat să propovăduiască pacea, s'o caute și s'o urmeze, pentru că „*roada dreptății se seamănă în pace, de cel ce lucrează în pace*” (Iacob 3, 18).

Dar pacea adevărată nu poate să vină decât atunci când toți vor dori „*pacea cu oel carl chiamă pe Domnul din inimă curată*” (II Tim. 2, 22). Adevărata pace este împăcarea cu Dumnezeu. Câtă vreme omul este condus de cele lumești, nu poate să fie nici pace. Pacea implică iubire. Dar omul singur nu poate înțelege iubirea. Iar iubirea emană dela Dum-

nezeu. Impăcându-te cu Dumnezeu vei putea săvârși pacea și atunci vei putea propovădui și dreptatea.

Iată deci care este marele imperativ al vremii. Cine vrea pace, să învețe să iubească așa cum a iubit Mântuitorul. Cine vrea pacea, să se împace mai întâiu cu Dumnezeu și apoi cu sine. Numai după aceea va putea pricepe sensul păcii. Pentrucă altfel el va fi condus și pe mai departe de cele ale trupului, cari vor aduce moartea păcii.

Omenirea întreagă așteaptă cu ardoare să sosească porumbelul cu ramura de măslin, solul păcii. Incurând și pacea va fi un fapt împlinit.

Dar iată alt sol sosește în lume. El nu poartă ramura de măslin. Pe capul Lui sfânt a fost pusă o cunună de spini, iar trupul Său a fost batjocorit de cei ce urau pacea. Azi învie din mormântul în care aceștia L-au închis și aduce în lume solia iubirii celei adevărate și a păcii celei eterne.

El este Mântuitorul lumii. Odată cu el renaște viața nouă a dreptății și a păcii. Cuvintele Lui, îndemnul Lui ne cer „pacea lui Dumnezeu, la care ați și fost chemați într'un singur trup să domnească în inimile noastre” (Colos. 3, 15).

Să ascultăm cuvintele Lui și să umplem inimile de iubire și de adevăr. Atunci pacea adevărată va sălășli în inimile noastre și nu va mai ieși dintr'ânsele niciodată.

Diacon MIRCEA EMANDI

Inviere

S'aprlnd făcllile vieții... Și din cădelniți legănate cresc lujeri mari de mirodenii. Lumina sule tot mai vie durlnd sub bolțile albastre, catapetesme 'n veșnicie, pe care lunecă, spre 'nalturi, citanii binecuvântate.

In strane laturile-s candell în care rugile se-adună din depărtările Scripturii, ca'ntr'un prinos de sărbătoare; prin leagănul de polcandre, minunea 'ncepe să'mpresoare cuvântul lumilor din veacuri, ca să se scuture — cunună

Preotu 'ncepe să cuvânte: La început a fost Cuvântul... din clopot, svicnetul de-aramă a tresărit și peste case a 'ntins vestirea cea de-apururi, ca pe o pânză de mătase și s'au zidit cu floarea nouă, caișii, lăudind veștmintul.

Prin bolțile de rugăciune s'a dăruit lumină nouă... Din raiul porților deschise, svonirea urcă tot mai sus și gândul picură 'n minunea dumnezeirii lui Iisus... Tăcerea ramilor în vâlvăt — împărtășanie și rouă.

Atunci se rup, din veghe plânsă, litaniile îngropării... A fulgerat peste pământuri și peste zări s'a scuturat din candelile veșniciei: Iisus din morți a înviat... și freamătă întreaga fire și cântă-adâncurile zării...

DAN C. BĂLTEANU

Necesitatea Patimilor și a Invierii

Deși avem mărturia lui Moise și a Profeților și chiar cele trei declarații precise ale Mântuitorului, că Fiul Omului va trebui să pătimească și să moară, ca a treia zi să învieze, totuși ne întrebăm, erau oare necesare toate acestea? Nu era suficient ca Iisus, după ce și-a terminat misiunea pe pământ, la sărbătoarea paștelui evreesc, de exemplu, când toată gloata era adunată la Ierusalim, în văzul mulțimei și înconjurat de ingeri, în sunete de trâmbiți, să se ridice la cer, încununat de glorie dumnezeiască? S'ar putea ceva mai mareț decât o astfel de înălțare, care să vină ca o apoteozare bine meritată, a tuturor minunilor săvârșite până acum? Desigur că nu. Și cu toate acestea, Iisus Hristos, n-a făcut-o, ci cu umilință a răbdat ocări, palme, a fost scuipat și pe urmă răstignit de aceia pe cari a venit să-i mântuiască.

Deși Iisus Hristos avea înainte două alternative, prima plină de măreție și splendoare iar a doua extrem de umilă și hilită, totuși nu și-a ales pe prima ci pe aceasta din urmă.

În fața acestei atitudini stai puțin pe gânduri ca apoi să vezi că toate acestea s'au făcut după un plan dumnezeiesc în care erau prevăzute absolut toate amănuntele.

Într'adevăr, ce se întâmpla dacă Iisus s'ar fi înălțat la cer fără să mai pătimească, fără să mai moară și mai ales fără să învieze? Am mai crede noi în învățătura Sa? Desigur că nu. De altfel Apostolul Neamurilor ne și spune: „dacă Hristos n'a înviat, deșartă este atunci predica noastră, deșartă este și credința voastră” (I. Cor. 15, 14).

Omul are înăscută în el tendința de a-și apropia toate de sfera lui inteligibilă, fie străduindu-se el să urce până la obiect, fie coborându-l pe acesta la el.

Grecii și Romanii, cele mai culte și civilizate popoare ale lumii antice, își imaginau zeii cu chipuri, fapte și scăderi omenești. De ce oare? Fiindcă nu-și puteau ei închipui c'ar putea exista ceva mai presus de om, adecă zeul trebuia să fie tot un om căruia, însă, îi acordau, cu multă mărinimie, un plus de calități dar și defecte, față de muritorul de rând.

Să nu ne mire prea mult faptul. Revoluționarii francezi, cu zeci de secole în urmă, n'au căutat să înlocuiască pe Dumnezeu, abstract și inaccesibil priceperii lor, cu zeia rațiunii, concretizată într'o artistă? La noi chiar, poetul Cerna, în poezia „Iisus”, nu face altceva decât să umanizeze pe Iisus, făcându-L accesibil puterii noastre de înțelegere.

În altă ordine de idei, câți dintre critici nu consideră geniile și pe marii înzestrați ca pe niște oameni de rând și-i tratează ca atari, încercându-le biografia cu fel de fel de scăderi și patimi, ca nu cumva să

pară, în fața lumii, mai superiori de cât ei (vezi Eminescu: Scrisoarea D).

În planul dumnezeiesc de mântuire a lumii, a fost prevăzut și acest amănunt. Dumnezeu a văzut că omul a încercat primadată să se urce până la El — Adam — dar n'a reușit. Acum S'a pogorit pe Sine până la nivelul omului, ca totuși să-l mântuiască.

Iată de ce Iisus a primit să pătimească pentru noi ca să se umanizeze într'atât, încât noi să-L putem pricepe și înțelege.

Dacă s'ar fi născut în palat, ar fi trăit o viață de mare împărat și s'ar fi înălțat în toată gloria Sa la cer, ar fi fost atât de străin și de puțin accesibil firii umane încât, chiar dacă omul s'ar fi apropiat de El, ar fi făcut-o cu frică și sfială ca de ceva necunoscut și temut. Or așa omul L-a simțit atât de aproape și s'a apropiat cu toată încrederea și iubirea de Acela care este Iubirea însăși.

Ca totuși omul să vadă că se află în fața unui Dumnezeu, Iisus a săvârșit ultima și cea mai mare minune, acum nu asupra altora, ci asupra Sa însuși, Învierea.

După ce S'a descoperit omului atât cât putea el pricepe, a săvârșit actul acesta, care este mai presus de fire și deci de înțelegerea lui, ca totuși el să fie pe deplin convins că se află în fața lui Dumnezeu care S'a întrupat, a pățimit și a înviat ca să-l scape pe el din robia păcatului în care l-a târît setea ne-săbuită de evadare din propriul său eu.

ILIE GH. CRIȘAN

Bucuria apostolilor

Noi L-am văzut pe cruce-alaltăeri
Sorbind păharul ultimei dureri,
Ca să răscumpere pământul de păcat;
Azi îl vedem în strai dumnezeiesc,
Pășind pe calea tronului ceresc:
Din groapa morților Hristos a înviat.

Și de-am văzut sub ramura de spini,
Arzând în flăcări ochii Lui senini,
În clipa când pământul s'a cutremurat;
Acum în largul firii necuprins,
Un soare nou pe ceruri s'a aprins:
Din groapa morților Hristos a înviat.

Și de-a rămas bătut de vânt, stingher,
Cu brațele întinse către cer,
Scheletul lemnului pe vârful blestemat;
Azi poarta cerurilor s'a deschis
Ca s'auzim cântări în Paradis:
Din groapa morților Hristos a înviat.

Dar lemnul crucii grelei răstigniri
Spre mântuirea n'tregei omeniri

A fost și'n sufletele noastre ridicat;
De-aceea noi acelaș drept avem
Odată cu Hristos să înviem:
Din groapa morților Hristos a înviat.

Sunt Paștile. Plecați-vă acum,
Hristos din groapă a pornit la drum.
Să-l pipăim, să credem cu adevărat
Că s'a 'mplinit ce scrie în Scriptură;
Să cânte milioanele de guri:
Din groapa morților Hristos a înviat.

V. P.

Informațiuni

= SF. PAȘTI DIN ACEST AN le sărbătorim sub zodia adevăratel înfrățiri între popoare. De veacuri Biserica, preamărind sf. Înviere a Mântuitorului, cântă mereu în aceste prealuminete zile de praznic: „Ziua învierii, să ne luminaăm cu prăznuirea și unii pe alții să ne îmbrățișăm, să zicem fraților și celorce ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru înviere...” Bunul Dumnezeu să ne învrednicească ca atari roduri binecuvântate să rodiască din belșug cu ocazia sărbătoririlor sf. Învieri.

Tuturor colaboratorilor și cetitorilor revistei noastre le adresăm, din acest prilej, creștinescul: **HRISTOS A INVIAȚ!**

= DUMINECA FLORIILOR a fost sărbătorită la Arad într'un cadru solemn și deosebit de înălțător. În biserica catedrală Sf. Liturghie a fost slujită de P. S. Episcop Andrei înconjurat de un sobor de 12 protopopi și preoți și 3 diaconi. În decursul acestei sf. Liturghii P. S. Episcop Andrei a hirotonit întru preot pe diaconul Alexandru Blaga. Predica zilei a rostit-o părintele Petru Bogdan.

= LA CONFERINȚA DE PRIMAVARĂ a preoțimii din protopopiatul Sibiu, I. P. S. Mitropolit Dr. Nicolae Bălan a rostit o înălțătoare cuvântare din care desprindem:

„Trăim vremuri deosebit de grele. Dar și în fața greutăților să ne aducem aminte de cuvintele Mântuitorului: „Nu vă temeți!” Ori ce-ar veni, noi trebuie să stăm cu fruntea ridicată.

Stați cât mai aproape de popor! Sfatul acesta l-am dat întotdeauna preoțimii și i-l dau mai ales azi. Dragostea de Dumnezeu și de popor ne va fi reazimul cel neînșelător.

În timpuri grele se încheagă cele mai strânse legături între preoțime și popor. Atunci poți face mai simțită și mai necesară prezența ta în mijlocul poporului pe care-l păstorești. În Ardeal avem o veche tradiție de strânsă legătură între ierarh, preoțime și popor, indisolubil încheagată în focul suferințelor multi-

seculare. Să facem cât mai puternică această frumoasă tradiție, căci e una din tăriile noastre, cele nebiruite.

Biserica noastră și slujitorii ei n'au să stea străini în fața curentelor vremii de astăzi. Biserica noastră n'a fost o instituție care să fi robit și dominat poporul și preoțimea noastră n'a fost o clasă privilegiată cum a fost preoțimea în Apus alături de nobilime. Biserica și preoțimea au stat la noi sute de ani lângă credincioșii noștri iobagi, împărțând soarta acestora și luminându-i și inspirându-i la nădejdi de mai bine. Astfel noi putem sta cu fruntea ridicată în fața oricărei judecăți de astăzi. Ierarhii Bisericii noastre alungați din loc în loc, au suferit toate prigoanele vrăjmașilor, și totuși nu s'au despărțit de popor. Să ne gândim numai la mitropoliții Ilie Iorest și Sava Brancovici; preoții noștri au trecut prin grele asupriri, fiindcă s'au identificat cu turma incredințată lor. Prin această identificare au biruit năpăstirile vremii, scoțând turma la libertate și dreptate.

Am avut grijă de popor în toate domeniile vieții făcându-ne tuturor toate. În Biserică poporul și-a salvat ființa națională și toate comorile sufletului său.

= 1 MAI, ZIUA MUNCII a fost sărbătorită în Țara întreagă cu un fast deosebit. Pretutindeni s'au aranjat serbări festive în cadrul cărora s'au exprimat cele mai bune gânduri de înfrățire între toți lucrătorii pământului. La Arad aceste festivități au decurs într-o atmosferă deosebit de entuziastă. La orele 8 a. m. în biserica catedrală s'a slujit sfeștania obișnuită prin care s'a cerut binecuvântarea lui Dumnezeu asupra necontenitei strădanii omenești. În fața Primăriei a avut loc apoi defilarea, la sfârșitul căreia s'au rostit mai multe cuvântări ocazionale. După amiază s'au aranjat întreceri sportive, iar seara ARLUS-ul a organizat în sala Teatrului Comunal un frumos festival comemorativ.

A fost cel dintâi 1 Mai liber sărbătorit sub semnul adevăratei înfrățiri între popoare.

= SOCIETAREA „SF. GHEORGHE” a elevilor dela Școala Normală din Arad a ținut o ședință festivă în ziua 25 Aprilie a. c. de față fiind I. P. C. Sa Părintele Consilier referent Caius Turicu, delegatul P. S. Episcop Andrei și un număr însemnat de profesori. Înainte de ședință toți elevii s'au împărțit la sf. Liturghie a darurilor mai înainte sfințite slujită în biserica catedrală. Programul festivității a constat din mai multe cântări religioase executate de corul elevilor condus de Păr. diacon Octavian Lipovan. În cadrul acestora elevul Florea Șerban din cl. VIII-a a cetit lucrarea premiată de cercul catehetic: „*Mucenții legii românești*”. La sfârșit Părintele Consilier Caius Turicu a arătat marea însemnătate pe cari o au aceste serbări în cadrul educației școlare.

Școala de Duminecă

19. Program pentru Duminecă 13 Maiu 1945.

1. *Rugăciune*: Invierea lui Hristos văzând...
2. *Cântare comună*: Cu trupul adormind. (70. Cânt. rel. pg. 31).
- 3-4. *Cetirea Evangheliei*: (Ioan 20, 19-31) și *Apostolulul zilei* (Fapt. Ap. 5, 12-20) cu tâlcuire.
5. *Cântare comună*: Ziua Invierii... (70. Cânt. rel. pg. 30).
6. *Cetire din V. T.*: David și Urie (II. Imp. c. 11).
7. *Povește morale*: Nimicnicia vieții omenești. (Iov c. 14).
8. *Intercalări*: (Poezii rel. etc.).
9. *Cântare comună*: Hristos a înviat din morți. (70. Cânt. rel. pg. 29).
10. *Rugăciune*: Rugăciunea 9 dela Utrenie.

A.

Concurs

Se publica concurs pentru ocuparea postului de *spiritual vacant dela Academia Teologică ort. rom. din Arad*, cu termen de 30 de zile.

Candidații, pe lângă condițiile prevăzute în Codul Funcționarilor Publici, vor fi preoți hirotoniți, de preferință celibi sau monahi, având doctoratul sau licența în teologie, sau cel puțin absolvența unei Academii Teologice.

Ca beneficiu spiritualul va avea salariul prevăzut în bugetul Ministerului Cultelor, precum și locuință, luminat și încălzit gratuit în localul școlii începând dela data când școala se va instala în edificiul său.

Cererile se vor înainta Consiliului Eparhial ort. rom. din Arad, cel mult în curs de 30 de zile dela prima publicare a prezentului concurs în revista oficială „Biserica și Școala”.

1-3 Consiliul eparhial ort. rom. din Arad.

Direcțiunea Școlii de Cântăreți bisericești Arad.

Anunț școlar

Elevii școlii de cântăreți bisericești din Arad sunt chemați să se prezinte negreșit la prelegeri pe ziua de Luni, 13 Maiu a. c.

Având în vedere că examenele de fine de an se vor ține la finea lunii Iunie, elevii vor aduce după trebuință și alimente, precum și hainele de pat necesare pentru acest răstimp.

Arad, la 30 Aprilie 1945.

Direcțiunea